

Onderwerp Evaluatie Topsportbeleid 2017

Steller H. Wiggers

De leden van de raad van de gemeente Groningen
Te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 21 99 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk 6603463

Datum 25-10-2017 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief informeren wij u over de evaluatie van de topsportnota "Talent voor topsport!" (topsportbeleid gemeente Groningen 2013-2020), zoals aangekondigd in het Meerjarenprogramma Sport en Bewegen 2016-2020. In ons coalitieakkoord geven wij aan dat we binnen ons topsportbeleid aandacht willen schenken aan zowel breedte- als topsport. Topsport is een belangrijke ambitie door zijn uitstraling naar toerisme, economie en talentontwikkeling.

Het centrale doel van het topsportbeleid is: "*Meer topsporttalenten te ontdekken, zich te laten ontwikkelen en daadwerkelijk te laten doorstromen naar de top.*" De inzet van (wetenschappelijke) kennis is hierbij belangrijk. Een goed topsportklimaat is essentieel om dit doel te bereiken.

Het topsportbeleid wordt aan de hand van zes sporen uitgevoerd, namelijk:

- Basisschool: talent ontwikkelen
- Voortgezet onderwijs: talent herkennen en ontwikkelen
- 18+: topsporter worden
- Meer doen met de in de stad aanwezige kennis
- Versterken samenwerking
- Ondersteunen evenementen en toekennen prijzen

Met deze evaluatie geven we inzicht in het topsportklimaat in Groningen. Daarbij kijken we of het beleid aanpassingen behoeft. We hebben aan de hand van de bovenstaande sporen vastgesteld hoe de belangrijkste betrokkenen het topsportklimaat beoordelen en welke verbeteringen zij nodig en wenselijk vinden om het klimaat te versterken.

Voor de meting zijn diverse methoden gebruikt. Allereerst hebben we een documentanalyse uitgevoerd om inzicht te krijgen in de investeringen en project- en programma activiteiten. Daarnaast zijn de talenten en de coaches verbonden aan de zeven Regionale Trainingscentra (RTC's) met behulp van een enquête bevestigd. Op basis van deze resultaten zijn we in gesprek gegaan in de vorm van twee focusgroepen met de talenten en de coaches. Zie bijlage 2 en 3 voor de resultaten.

Ook hebben we de inzet van de beschikbare middelen bij de evaluatie betrokken. Er is jaarlijks 246 duizend euro beschikbaar. We zetten van dit budget 141 duizend euro in voor de RTC's ten behoeve van accommodatie/ materialensubsidie en combinatiefuncties. De resterende 105 duizend euro is beschikbaar voor het uitwisselen van kennis en ervaringen, talent-topsportevenementen en inhuur Martiniplaza voor sportevenementen.

Resultaten

We beschrijven per spoor de belangrijkste bevindingen uit de evaluatie. Zie bijlage 1 voor de complete Evaluatie Topsportbeleid 2017.

- Op het gebied van *talent ontdekken* is Bslim3 een goede vervolgstap, vanwege de ambitie om binnen 2 jaar minimaal 2 uur per week gym van de brede vakdocent voor groep 3 t/m 8 te realiseren en de deelname aan laagdrempelig naschools beweegaanbod. Dit komt niet alleen de kwaliteit van het bewegingsonderwijs ten goede, maar zorgt ook voor een breder en gevarieerder sportaanbod. De coaches van de RTC's dragen hieraan bij door een aantal keer per jaar inzet te plegen binnen het onderwijs (combinatiefuncties).
- *Talent herkennen en ontwikkelen* komt vooral tot uiting binnen de zeven RTC's, aangesloten bij Topsport NOORD. Er wordt subsidie verstrekt voor accommodatie/ materialen en combinatiefuncties. Topsport NOORD heeft aangegeven dat de RTC's het financieel zwaar hebben en moeite hebben om hun accommodaties en coaches in te huren. Juist bij de coach en de accommodatie ligt de basis van talentontwikkeling. Hierover zijn we aan de topsporttafel in gesprek. We onderzoeken of de betrokkenheid van onderwijsinstellingen bij de RTC's te vergroot kan worden en kijken naar een lange termijn oplossing.

Ons streven was om bij de realisatie en/of het aanpassen van sportaccommodaties de specifieke vragen en behoeften van de (top)talenten mee te nemen, maar dit is tot nu toe onvoldoende gebeurd. Topsport NOORD is bij dergelijke trajecten niet specifiek benaderd om mee te denken. We gaan daarom in het vervolg Topsport NOORD bij dergelijke situaties aan tafel vragen om de RTC's te vertegenwoordigen.

- Binnen het spoor *topsporter worden* was de intentie om een Talent Academy op te richten. De faculteit medische wetenschappen/ UMCG heeft destijds geld ontvangen voor de oprichting van deze Academy. De focus is ergens anders komen te liggen en het geld is gebruikt om bij te dragen aan de oprichting van het Sport Science Institute Groningen (SSIG). We vinden dat het SSIG in de toekomst met onze bijdrage meer in opdracht van Topsport NOORD moet werken, waarbij de focus moet liggen op het ontsluiten van kennis op het gebied van het optimaliseren van talentherkenning en -ontwikkeling. We gaan hierover in gesprek met het SSIG.

- In het kader van *inzet en verdere ontwikkeling van kennis* zijn er veel initiatieven ontplooid: Sportplein Groningen heeft diverse netwerkbijeenkomsten georganiseerd, het SSIG is opgericht, het leerbedrijf heeft vorm gekregen, er zijn informatiesessies voor sportclubs georganiseerd, er is een structurele samenwerking tussen het Instituut voor Sportstudies en de gemeente tot stand gekomen en de Topsporttafel is opgericht. ‘De Topsporttafel’ is een gezamenlijk initiatief van onderwijs- en kennisinstellingen, sportclubs en de gemeente Groningen. Het doel is Groningen te ontwikkelen tot centrum van sporttalent. Het thema talentontwikkeling speelt binnen deze initiatieven nog een te beperkte rol. We gaan met de verschillende organisaties in gesprek over hun bijdrage aan talentherkenning en -ontwikkeling.
- Op het gebied van *versterking samenwerking* zijn grote stappen gezet met betrekking tot de samenwerking met Topsport NOORD en de RTC’s. Naar aanleiding van een pilot met Topsport NOORD is de samenwerking verder uitgebouwd met als concreet resultaat een Programma van Eisen dat vanaf september 2017 is ingevoerd. We hebben nu één aanspreekpunt binnen de topsportwereld wat betreft het verstrekken van subsidies voor materialen/ accommodaties en combinatiefuncties. Daarnaast heeft Topsport NOORD een coördinerende, verbindende en faciliterende rol en draagt zorg voor de kwaliteit van de talentprogramma’s van de RTC’s. RTC’s blijven een speerpunt binnen ons topsportbeleid en we zijn op zoek naar vernieuwende manieren van werken.
- Binnen *evenementen en prijzen* wordt er jaarlijks subsidie verleend aan topsportevenementen. Zowel de coaches als de talenten hebben meer behoefte aan evenementen voor talenten. De talenten kunnen nu niet of nauwelijks deelnemen aan deze evenementen. De criteria worden op dit moment opnieuw bekeken en er komt op korte termijn een advies van de Adviescommissie voor de Sport. We gaan de RTC’s betrekken, zodat ze een rol kunnen spelen bij het naar Groningen halen van topsportevenementen. Tevens zijn er jaarlijks prijzen uitgereikt om de talenten een podium te bieden. We bespreken met de provincie of de uitreiking van de sportprijzen, vanwege de regionale uitstraling van sport, gezamenlijk kan plaatsvinden.

Adviescommissie voor de Sport

De evaluatie is voorgelegd en uitvoerig besproken met de Adviescommissie voor de Sport. In het advies geeft de Adviescommissie waardevolle suggesties voor de uitvoeringsagenda. De meeste aanbevelingen zijn verwerkt in deze brief. De Adviescommissie geeft verder aan dat de gegevens ten aanzien van de twee concrete doelen uit de topsportnota missen. Deze doelen zijn gericht op de toename van het aantal sporttalenten met een talentstatus en het aantal sporttalenten dat doorstroomt naar een NTC, CTO of nationaal team (10% meer in 2020). Het klopt dat deze gegevens niet inzichtelijk zijn. Dit heeft te maken met het feit dat er geen sturing heeft plaatsgevonden op de monitoring hiervan. Topsport NOORD zal hier, door onder andere het Programma van Eisen, meer de regie in nemen. Daarnaast worden de criteria door de sportbonden continu aangepast en aangescherpt waardoor het toekennen van talentstatussen geen goede graadmeter is voor het beoordelen van het topsportklimaat. Dit wordt meegenomen in onze uitvoeringsagenda.

Conclusie

Ons topsportbeleid is positief ontvangen in de topsportwereld en er zijn de laatste jaren grote stappen gemaakt op het gebied van talentherkenning en -ontwikkeling. We hebben meerdere RTC's die een kwalitatief goed talentprogramma realiseren, de RTC's werken nauw samen met de Topsport Talentschool Groningen (TTS), de coaches van de RTC's vervullen een rol als combinatiefunctionaris binnen het onderwijs en verzorgen clinics en er zijn allerlei kennisinstellingen actief op het gebied van topsport.

De lange termijn focus voor topsportsucces begint voor een groot deel binnen het onderwijs, de sportclubs en de RTC's en dient gewaarborgd te worden. Daarnaast is kennisontwikkeling en -deling van essentieel belang en Groningen heeft met de grote concentratie van kennisinstellingen in de stad goud in handen. Door de sterke kennispositie bestaat er een groot potentieel waar talentontwikkeling in Groningen van kan meeprofiteren, mits de diverse partijen binnen dit speelveld een duidelijke opdracht krijgen en elkaar binnen dit netwerk versterken.

In het vervolg van onze aanpak blijven de hoofdlijnen van het beleid overeind, maar de uitvoering geven we aan de hand van vier elementen (4 T's) vorm. Het gaat hier om: talentherkenning, talentontwikkeling, talent-expertise en talentprofilering. Vanuit deze elementen gaan we de komende maanden met alle betrokken partijen een uitvoeringsagenda voor Topsport maken. Voor de zomer van 2018 komen wij terug bij uw raad met een agenda waarin we Groningen als Topsportstad meer op de kaart gaan zetten. De agenda richt zich met name op topsportfaciliteiten, talentontwikkeling en de aansluiting bij maatschappelijke vraagstukken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de loco-burgemeester,
Ton Schroor

de secretaris,
Peter Teesink

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Topsportbeleid: 'Meer topsporttalenten te ontdekken, zich te laten ontwikkelen en daadwerkelijk te laten doorstromen naar de top.' Het topsportbeleid van de gemeente wordt aan de hand van zes verschillende sporen uitgewerkt, te weten: basisschool: talent ontwikkelen, voortgezet onderwijs: talent herkennen en ontwikkelen, 18+: topsporter worden, meer doen met de in de stad aanwezige kennis, versterken samenwerking en ondersteunen evenementen en toekennen prijzen.

Topsportinvesteringen

In mei 2014 is de nieuwe topsportnota vastgesteld. De nieuwe topportnota is gefinancierd met reeds bestaande budgetten. Voor een deel bestaat dit uit het huidige gemeentelijke topsportbudget 'Ondersteuning topsportevenementen' met een bedrag van €109.000. Dit is aangevuld met €26.000 uit Sportstimulering en Verenigingsondersteuning. In het kader van de bezuinigingen is er €10.000 op de plannen bespaard. Dit betekent dat het budget voor talentontwikkeling komt op €125.000. Hiernaast is er €76.000 beschikbaar uit de Rijksregeling voor Combinatiefuncties (cofinanciering door betreffende sportbonden) en €45.000 subsidie Martiniplaza. In totaal is er €246.000 beschikbaar gesteld voor het opstarten en uitvoeren van het nieuwe topsportbeleid.

Budget Topsportbeleid	
Uitwisselen kennis en ervaringen	€ 10.000
Extra accommodatie/ materialensubsidie	€ 65.000
Talent-topsportevenementen	€ 50.000
Combinatiefuncties (3,8 fte)	€ 76.000
Inhuur Martiniplaza voor sportevenementen	€ 45.000
Totaal	€ 246.000

Financiële facts

In 2012 is €45.000 uitgekeerd voor oprichting van Talent Academy

Dit bedrag was afkomstig uit het gemeentelijk projectbudget 2012 vanuit het Akkoord van Groningen voor de oprichting van de Talent Academy Groningen binnen het Sport Science Institute Groningen (SSIG) en dit bedrag is in 2012 ook daadwerkelijk toegekend.

In 2015 is €10.000 besteed aan kennisdeling aan Topsport NOORD

Dit bedrag is in 2015 uitgegeven als onderdeel van de subsidieverlening van €141.000 aan Topsport NOORD. De reden hiervoor was het feit dat er in 2015 middelen vanuit de combinatiefuncties beschikbaar waren gesteld aan SSC Selwerd (Schoolsportclub, onderdeel Bslim). Hierdoor was er in 2015 slechts €60.000 beschikbaar voor de Regionale Trainingscentra (RTC's) vanuit het deelbudget combinatiefuncties. Binnen kennisdeling is toen ruimte gevonden om het tekort te dekken.

In 2016 was er door accres een toename van €3000 naar €249.000

In de primitieve begroting van 2017 is er €249.000 beschikbaar voor topsport.

In 2016 is er een uitbreiding combinatiefuncties (4,8 fte) geweest

Dit was een tijdelijke uitbreiding ter verlenging van het pilotjaar van Topsport NOORD.

In 2016-2019 ontvangt het SSIG €10.000 voor Topsport Talentdagen

Dit bedrag heeft het SSIG toegezegd gekregen om Topsport Talentdagen te organiseren en kennisdeling binnen de RTC's te bewerkstelligen, maar dit is tot op heden nog niet uitgegeven en komt uit een ander budget (sportbudget).

Advies 2017-2020

Het budget voor het Topsportbeleid voor de komende jaren is €249.000. De besteding van dit budget blijft voor de inhuur Martiniplaza en combinatiefuncties gelijk. De subsidie voor Topsport NOORD loopt ook door, maar er is een nadrukkelijk verzoek gekomen om de kosten van alle sportaccommodaties gelijk te trekken. Er worden nu twee scenario's uitgewerkt om het kostenplaatje inzichtelijk te krijgen, zodat er een besluit genomen kan worden. Het advies is om één van deze scenario's te honoreren, zodat de RTC's de basis op orde hebben om hun talenten te laten presteren. Verder is het advies om meer rechtvaardigheid te geven aan het budget voor talent-topsportevenementen en uitwisselen kennis en ervaringen, aangezien deze budgetten de afgelopen jaren niet of slechts gedeeltelijk zijn besteed. Voor het uitwisselen van kennis en ervaringen is het zinvol om een passende invulling te zoeken, zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen en organiseren van Masterclasses voor coaches. Dit sluit goed aan bij de wens van de coaches van de RTC's om meer ontmoeting, kennisdeling en verbinding tot stand te brengen.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Spoor 1. Basisschool: talent ontdekken

Beleid 2013-2020

Op het gebied van talent ontdekken was het plan om de kwaliteit van het bewegingsonderwijs te verbeteren (door inzet van meer vakleerkrachten, breder en gevarieerder sportaanbod en inzet van talentcoaches en combinatiefunctionarissen tijdens de gymnastieklessen), sportadvies te geven aan alle kinderen in groep 6, te zorgen voor een betere afstemming tussen basisonderwijs en buitenschoolse opvang, sportclubs beter te ondersteunen bij herkennen en begeleiden van jong sporttalent en kennisuitwisseling te organiseren op het gebied van talentontdekking, -herkenning en -ontwikkeling.

Bslim is een programma dat in 2005 in Groningen is ontwikkeld om kinderen in aandachtgebieden van Groningen te stimuleren tot een gezonde leefstijl. In 2011 zijn de kaders voor Bslim aangescherpt en is het beleid uitgevoerd volgens de beleidsnotitie Bslim2. De kaders zijn opnieuw gedefinieerd en sinds april 2017 is Bslim3 van kracht.

Kwalitatief goed bewegingsonderwijs op basisscholen voor elk kind in de stad. Binnen 2 jaar naar minimaal 2 uur per week gym van een brede vakdocent voor groep 3 t/m 8 en deelname aan laagdrempelig naschools beweegaanbod.

Ambitie Bslim3

Bslim facts

- 8 Bslimwijken
- 20 brede vakdocenten
- 8 buurtsportcoaches
- 1 á 2 keer per week naschoolse activiteiten
- Voorbeelden: Sporthopper, Kick-off Energy Sport Xperience

Bslim3 doelen (april 2017)

- Nieuwe functie van buurtsportcoach (ondersteunen sportclubs)
- Minimaal één bijeenkomst per jaar voor sportclubs
- Minimaal één sportclub ondersteunen
- Uitvoering project 'Positief opgroeien' bij minimaal één sportclub

Sportadvies vakleerkracht

De intentie was om talentontwikkeling in het basisonderwijs ook te stimuleren door het geven van sportadvies door een vakleerkracht aan alle kinderen in groep 6. Deze interventie is geheel onbekend bij de brede vakdocenten en dit is dus ook niet geïmplementeerd in het basisonderwijs.

RTC's combinatiefuncties

De Regionale Trainingscentra (RTC's) hebben trainers/ coaches in dienst die tevens de taak hebben om binnen het onderwijs inzet te plegen (combinatiefuncties). De RTC's gaan hiervoor in overleg en maken afspraken om een aantal keer per jaar een gymnastiekles of naschoolse sportactiviteit te organiseren om de kinderen de beginselen voor een specifieke tak van sport aan te leren, te enthousiasmeren en talent voor de tak van sport te herkennen.

Inzet combinatiefuncties 2016		
RTC	Activiteiten	Bereik
Atletiek	Atletiekclinics (Beijum, Lewenborg, Groningen Zuid, Ten Boer)	700 deelnemers
	Talenttrainingen	44 deelnemers
Volleybal	Breedtesportactivatie + promotie basisonderwijs	300-500 deelnemers
Waterpolo	Clinics Bslim in zwembaden, Zwemschool ALO	290 deelnemers
Roeien	Bommen Berend race	92 deelnemers
	Master Graduation Project	31 deelnemers
Schaatsen	Nationaal Pupillen Toernooi	162 deelnemers
	Schaatsclinics schaatsverenigingen/ genodigden	600-900 deelnemers
Korfbal	Clinics + korfbalschool stad Groningen en 3 noordelijke provincies	100+ deelnemers
	Organisatie Korfbalzomerkamp	40 deelnemers
Basketbal	Basketbalpromotie en clubondersteuning	300 deelnemers

Advies 2017-2020

De kaders voor Bslim3 zijn in april 2017 opnieuw gedefinieerd met concrete doelen. Het advies is om deze doelen jaarlijks te monitoren, zodat inzichtelijk wordt of de doelen daadwerkelijk zijn gehaald en wat ze voor impact hebben in relatie tot talentontwikkeling. Het geven van sportadvies door een vakleerkracht is niet gedaan. Het advies is om dit de komende jaren ook niet te doen, maar te gaan voor een meer effectieve en structurele manier om talent te ontdekken. Dit kan gedaan worden door een duidelijke eis te stellen richting de RTC's met betrekking tot het verzorgen van clinics binnenschools. Bijvoorbeeld minimaal vier clinics binnenschools organiseren met een totaal bereik van minimaal 400 kinderen. Op deze manier worden alle kinderen bereikt. Ook komen de coaches van de RTC's zo frequent in contact met de vakleerkracht(en) en kunnen ze met behulp van het leerlingvolgsysteem 'Volg mij' in overleg over de bewegingsvaardigheden van de kinderen en potentiële talenten.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Spoor 2. Voortgezet onderwijs: talent herkennen en ontwikkelen

Beleid 2013-2020

Binnen talent herkennen en ontwikkelen was het streven om zeven RTC's te ondersteunen, talenten voorrang te geven in de sportaccommodaties en sportaccommodaties aan te passen/verbeteren waar gekeken wordt naar de specifieke vragen en behoeften van (top)talenten.

Vanaf 2014 ondersteunt de gemeente zeven RTC's. De selectie is gebaseerd op sporten die een breed draagvlak in de stad hebben, veel worden beoefend, waar brede belangstelling voor is of sporten die passen bij de studentenstad Groningen. De criteria voor ondersteuning zijn: talenten moeten een nationale of internationale talentstatus hebben, het programma van het RTC moet voldoen aan een aantal criteria (in Groningen plaatsvinden, erkend door sportbond, minimaal 4-jarig programma getoetst door Topsport NOORD, en gaan om een Belofte-status, NT of IT-status), de subsidie moet worden gebruikt voor de kosten van de trainer en/of voor de kosten voor de huur van de sportaccommodatie. De volgende RTC's zijn aangesloten bij Topsport NOORD en worden ondersteund: basketbal, roeien, volleybal, atletiek, waterpolo, schaatsen en korfbal.

RTC's facts

- Korfbal, schaatsen en hockey waren in 2014 nog geen RTC
- Schaatsen is vanaf 2014 erkend door de bond en in 2015 pilot gestart
- Initiatieven voor RTC hockey zijn niet gelukt
- In 2016 is er incidenteel een 8^e RTC gefinancierd (Judo)
- Judo wordt vanaf 2017 gefinancierd door de Provincie Groningen

Topsport NOORD probeert met de beschikbare middelen zo doelgericht mogelijk te werk te gaan en op een efficiënte manier te investeren in de talentprogramma's van de RTC's. Topsport NOORD is verantwoordelijk voor de coördinatie van een gezamenlijke subsidieaanvraag en -verantwoording.

Topsport NOORD

Talenten voorrang sportaccommodaties

Talenten die voldoen aan de criteria kunnen aanspraak maken op voorrang bij het toewijzen van trainingsuren. De gemeente hanteert hiervoor toewijzingsregels. Sport050 is hier verantwoordelijk voor en heeft zicht op clubs die een accommodatie huren. Er wordt niet geregistreerd of het een aanvraag betreft met betrekking tot extra ruimte voor talenten of topsport. De afgelopen seizoenen zijn er weinig (Badmintonvereniging BC Go!, BC Novum, voetbalverenigingen) tot geen extra aanvragen gedaan ten aanzien van meer trainingsuren.

Het basis- en voortgezet onderwijs krijgen onder schooltijd voorrang. Daarna Bslim, BSO, RTC's, de verenigingen die iets doen voor de wijk of op andere maatschappelijke terreinen en dan de overige sportclubs. Bovenstaande partijen kunnen hier aanspraak op maken door aan het begin van het nieuwe seizoen een aanvraag in te dienen.

Toewijzingsregels gemeente Groningen

Aanpassen/ verbeteren sportaccommodaties

Het streven was om het gebruik van de sportaccommodaties door alle gebruikers tegen het licht te houden en met sportclubs te overleggen hoe de accommodaties zo efficiënt mogelijk gebruikt kunnen worden. Dit wordt ook ondersteund in het Meerjarenprogramma sport & bewegen en het coalitieakkoord 'Voor de verandering'. Hier is het streven ook naar een optimale benutting/bezetting van sportaccommodaties.

Acties efficiënt gebruik sportaccommodaties

Project beter benutten gemeentelijke sportaccommodaties
Sportparkoverleg (2x per jaar)
Aparte gesprekken klankregisseurs en sportclubs
Indoor-overleggen (roostering/ beheerszaken en gemeente Groningen brede overleggen)
Roosteroverleg voorafgaand aan nieuwe seizoenen met gebruikers

Er zijn diverse plannen geweest om de gemeentelijke sportaccommodaties te verbeteren, dan wel nieuwe sportaccommodaties te realiseren waar nadrukkelijk gekeken wordt naar de specifieke vragen en behoeften van (top)talenten.

Sportpark Corpus den Hoorn

Op "Corpus den Hoorn" wilde de gemeente in de plannen voor herinrichting meer ruimte realiseren voor breedtesport en de combinatie met topsport mogelijk maken. Uiteindelijk ontstond het idee voor een clubverzamelgebouw waarin clubgebouwen en kleedaccommodaties zoveel mogelijk onder één dak zouden zitten, eventueel in twee of hooguit drie gebouwen. Er is voorafgaand aan dit proces met de clubs afgesproken dat de gemeente goed naar hun wensen zou luisteren. De gemeente heeft uitgelegd dat zoveel mogelijk onder één dak besparing oplevert, voordelen in beheer, meer synergie etc. Dit is een zorgvuldig en uitvoerig proces met alle betrokken clubs, Sport050 en beleid geweest. Besparingen werden inzichtelijk en ook bleek dat er hier en daar extra wensen van de clubs vervuld konden worden. Toch kozen alle clubs uiteindelijk voor een 'eigen clubgebouw' en is het hier op stuk gelopen. De combinatie met topsport is zodoende ook niet gerealiseerd.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Sporthal De Wijert

In de Wijert wordt vanaf 2013 gewerkt aan nieuwe plannen voor een sportaccommodatie op de plek van de huidige sporthal De Wijert. De gemeente is opdrachtgever voor de bouw van de nieuwe Multifunctionele Accommodatie (MFA). Dit is de beoogde nieuwe accommodatie voor basisschool de Tamarisk, bibliotheek van het Forum, spelhal voor SportOSO en ruimte voor COP-kinderopvang. De inschrijvingen bij de aanbesteding vallen fors hoger uit (35%), de huidige aanbesteding wordt zodoende beëindigd en er wordt een aangepast ontwerp gemaakt. Dit is een lang traject geweest en op dit moment vindt er planvorming plaats onder de noemer MFA De Wijert. Het voornemen was om, zover dat financieel haalbaar was, de gymzalen of sportzalen sportspecifieker te maken voor onder andere de topsporttalenten. De RTC's zijn hier tot op heden niet bij betrokken.

Sportcentrum Kardinge

Bij sportcentrum Kardinge is in samenwerking met het Alfa college in 2013 een sporthal naast het sportcentrum gerealiseerd. Het is een 'trainingshal' zonder tribune en horeca. De gemeente is eigenaar en het Alfa college is hoofdhuurder. In de avonden en het weekend wordt de hal gehuurd door sportverenigingen. Er wordt in de hal veel door talenten gesport.

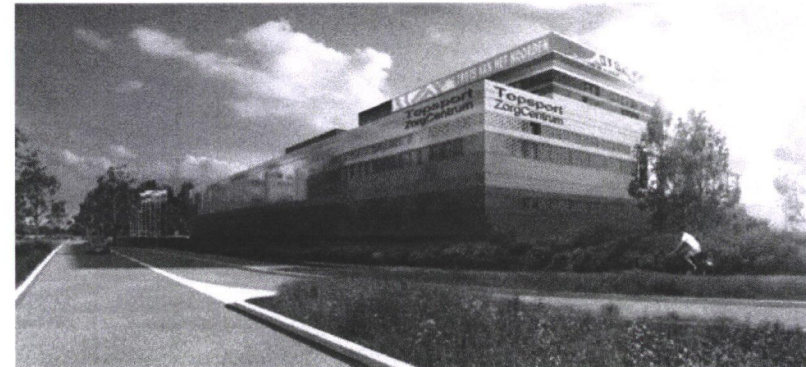
Sporthal Euroborg

In samenwerking met het Noorderpoort is de mogelijkheid voor een nieuwe sporthal naast de Euroborg onderzocht. Deze sporthal wordt in september 2018 door de gemeente gerealiseerd. Het Noorderpoort zal voornamelijk overdag de bezetting voor hun rekening nemen en de sportclubs in de avonden en het weekend. Het betreft een sporthal, turnhal (topsportfaciliteit), fitness en een buitenterrein. Voldoende nieuwe voorzieningen voor jonge talenten.

Topsportzorgcentrum Groningen

In jun 2018 wordt het nieuwe TopsportZorgCentrum opgeleverd. Een multifunctioneel gebouw dat topsport, topzorg, topkennis en topondernemen verbindt en een brug wil slaan naar de breedtesport en vitaliteit in Noord-Nederland. Het TopsportZorgCentrum is een gezamenlijk initiatief van de hoofdgebruikers FC Groningen, INTER-PSY en VNO-NCW/ MKB Noord in directe samenwerking met Euroborg NV en Provincie Groningen. Topsport NOORD als vertegenwoordiger van de RTC's was graag betrokken geweest bij de inrichting van de plannen, maar dit is helaas niet gebeurd.

Artist impression Leeuwenkamp Architecten Alkmaar

Advies 2017-2020

Er worden op dit moment zeven RTC's ondersteund. Het advies is om kritisch te kijken naar de selectiecriteria van deze RTC's en jaarlijks opnieuw in overleg met Topsport NOORD te bepalen welke RTC's voor het nieuwe jaar ondersteuning krijgen. Waterpolo is een RTC, maar dit betreft een hele kleine groep. Wellicht dat bijvoorbeeld aantal talenten ook een criterium moet worden.

Met betrekking tot voorrang sportaccommodaties zijn er in 2016 hernieuwde afspraken gemaakt tussen Topsport NOORD en Sport050. Op deze manier is er geprobeerd om het makkelijker te maken voor Topsport NOORD en meer ruimte te geven om tegen verenigingstarief te huren. Het advies is om deze hernieuwde afspraken te evalueren en eventueel bij te stellen. Ditzelfde geldt voor de acties die zijn uitgezet om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te bewerkstelligen. Deze acties zijn in gang gezet en dienen goed geëvalueerd te worden om te zien wat dit daadwerkelijk oplevert.

Het intensieve traject bij Sportpark Corpus den Hoorn is zorgvuldig uitgevoerd, maar heeft niet het gewenste resultaat behaald. De clubs hebben anders besloten. Het advies is om hier zodoende geen vervolg aan te geven. Er is desondanks veel gebeurd ten aanzien van de sportaccommodaties. De wens was ook om specifieke vragen en behoeften van (top)talenten en dus de RTC's hierin mee te nemen. Dit is niet of nauwelijks gebeurd. Het advies is om in overleg met Topsport NOORD tot een constructie te komen waarbij de RTC's structureel betrokken worden aangaande verbeteren, dan wel realiseren van nieuwe sportaccommodaties.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

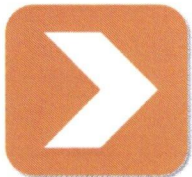
Spoor 3. 18+: Topsporter worden

Beleid 2013-2020

Binnen het spoor topsporter worden lag de focus op het subsidiëren van het RTC roeien (talenten binnen dit RTC zijn over het algemeen 18+ en combineren de sport met hun studie aan universiteit of hogeschool) en het subsidiëren van de Talent Academy Groningen.

Het Sport Science Institute Groningen (SSIG) is een samenwerkingsverband tussen de Rijksuniversiteit Groningen, Universitair Medisch Centrum Groningen, Hanzehogeschool Groningen en de gemeente Groningen. De doelen van het Institute zijn: bij elkaar brengen van wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek, ontwikkelen van onderwijs/ studie trajecten binnen de sport, vergroten van nationale en internationale zichtbaarheid van sportwetenschap expertise binnen de stad/ regio van Groningen, meer samenwerking realiseren en verhoging van de kennisoverdracht tussen beleidsmakers op het gebied van sport, wetenschap en de praktijk. Het SSIG richt zich op een aantal pijlers: Sport & Performance, Sport & Healthy Ageing, Sport & Sustainable Society en Football Science.

Het SSIG had het plan om te starten met de Talent Academy voor studenten van de Rijksuniversiteit Groningen, Hanzehogeschool Groningen en het Universitair Medisch Centrum. De Academy zou lessen gaan aanbieden waarbij aandacht wordt besteed aan topsportprestaties en de combinatie sport en studie. Tot op heden is de Talent Academy niet tot uitvoering gebracht.

Om de continuïteit van het SSIG te borgen, door te kunnen ontwikkelen in de gewenste richting en activiteiten te organiseren, heeft het Akkoord van Groningen besloten om het SSIG vanaf 2017 te bekostigen met €80.000 voor de komende drie jaar.

Toekomst SSIG

Advies 2017-2020

De Talent Academy Groningen is niet gerealiseerd. Het geld heeft de faculteit medische wetenschappen/ UMCG, afdeling Interfacultair Centrum voor bewegingswetenschappen destijds gebruikt om het SSIG op te richten en vorm te geven. Het advies is om het SSIG en Topsport NOORD en in het bijzonder de RTC's meer op te laten trekken om kennisdeling en de toepasbaarheid van innovatie, nieuwe technologische ontwikkelingen en onderzoek binnen de RTC's te verbeteren. Dit betreft ook een nadrukkelijke wens van de coaches van de RTC's.

Spoor 4. Meer doen met de in de stad aanwezige kennis

Beleid 2013-2020

In het kader van inzet en verdere ontwikkeling van kennis was het plan om mee te werken aan Sportplein Groningen (op het gebied van sport en talentontwikkeling) en het leerbedrijf van de Hanzehogeschool, Instituut voor Sportstudies (ondersteuning van RTC's en sportclubs) en om informatiebijeenkomsten en platforms te organiseren (ervaringen en kennis uitwisselen).

Sportplein Groningen

Het samenwerkingsverband Sportplein Groningen is gericht op het inzichtelijk maken van het netwerk van sport en bewegen via een digitaal sportloket met informatie voor iedereen die actief is en vragen heeft op dit gebied. Aangesloten partners zijn: ROC Alfa-college, afdeling Sport en bewegen; Noorderpoort; Hanzehogeschool Groningen, Instituut voor Sportstudies; Rijksuniversiteit Groningen; Universitair Medisch Centrum Groningen; Topsport NOORD; Huis voor de Sport Groningen; Gemeente Groningen en provincie Groningen.

De gemeente is aangesloten bij het netwerk en heeft een bijdrage geleverd door zitting te nemen in de strategische groep en deelname aan deelprojectgroepen. De strategische groep heeft zich beziggehouden met de strategische koers, verdeling van de middelen en voortgang van de projecten. Deze groep is in 2013 in totaal 12x bij elkaar geweest, in 2014 7x en in 2015 zijn er 5 bijeenkomsten geweest.

Bijdrage Sportplein Groningen

Sportplein facts

- Werkgroep talentontwikkeling niet van de grond gekomen
- In 2015 klein onderdeel overeind in jaarplan Sportplein (talentherkenning)
- Vanaf 2016 is Sportplein netwerkorganisatie geworden met vier thema's
- Thema's: sportieve gezonde jeugd, kwetsbare groepen, versterking sportorganisaties, bewegen in de openbare ruimte
- In 2017 is het thema sportieve gezonde werknemers toegevoegd
- Time-out als netwerkjournaal, 6 uitgaven (laatste in 2017)
- In 2016 zijn er in totaal 24 netwerkbijeenkomsten georganiseerd

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Netwerkbijeenkomsten Sportplein Groningen 2016		
Maand	Thema's	Bereik
Maart	Kick-off Sportplein	126
Mrt-Nov	Thema Sportieve Gezonde Jeugd (12 bijeenkomsten)	200
Mrt-dec	Versterking sportorganisaties (8 bijeenkomsten)	147
Juni	Netwerk- en inspiratiebijeenkomst voor gemeenten	75
Juni	Building the Future of Health (1 bijeenkomst)	16
Sept-nov	Thema Uniek Sporten (2 bijeenkomsten)	105
November	Netwerkbijeenkomst tijdens Dag van Sportonderzoek	70

Leerbedrijf Hanzehogeschool, Instituut voor Sportstudies

Het voornemen was om mee te werken aan leerbedrijf van de Hanzehogeschool. Het idee was dat studenten de RTC's en sportclubs zouden ondersteunen met betrekking tot de ontwikkeling van sporttalenten. Het leerwerkbedrijf heeft iets gedaan met betrekking tot bewegen in de openbare ruimte en niet op het gebied van talentontwikkeling.

Informatiebijeenkomsten

In het kader van kennis delen heeft de gemeente in samenwerking met Huis voor de Sport Groningen inspiratiesessies georganiseerd voor sportclubs met als doel kennis en ervaringen uitwisselen. Er zijn in 2016 in totaal twee inspiratiesessies georganiseerd met als thema Open sportclub en Veilig sportklimaat.

Betrokken partijen komen tweemaal per jaar samen om de ambities scherp te houden en mooie plannen te smeden. In maart en november 2016 heeft De Topsportafel bij elkaar gezeten om de opbrengsten van de deeltafels te bespreken en het gezamenlijk perspectief voor de komende periode vast te stellen.

Bijdrage Topsportafel

Platforms

In 2016 een nieuw platform opgericht 'De Topsportafel'. Dit is een gezamenlijk initiatief van de gemeente, onderwijs- en kennisinstellingen en sportclubs. Het doel is Groningen te ontwikkelen tot centrum van sporttalent. De Topsportafel is opgedeeld in deeltafels die ieder met een eigen thema aan de slag gaan. De thema's zijn (top)sportontwikkeling, (top)sportfaciliteiten, marketing en economische ontwikkeling, kennisontwikkeling en kennisdeling en maatschappelijke ontwikkeling. Deelnemende partijen zijn de gemeente Groningen, het HANNN, het HIS, Noorderpoort, Alfa-college, Health-i-Port en de Energy Valley Topclub (EVTC), waar de topsportclubs onder vallen: basketbalclub Donar, hockeyclub GHHC Groningen, ijshockeyclub GIJS Groningen, volleybalclub Abiant Lycurgus, korfbalclub Nic./Alfa-college en voetbalclub FC Groningen.

Topsportafel facts

- Woensdag 22 februari 2017 gezamenlijke Top Sportdag Groningen
- Februari 2017 Topsportmaand; passe-partout (voordelig topsport bezoeken)
- Intentie om masterclasses te ontwikkelen voor coaches

Advies 2017-2020

De gemeente heeft een grote bijdrage geleverd in de oprichting en totstandkoming van Sportplein Groningen. In het prille begin heeft talentontwikkeling op de agenda gestaan, maar dit waren slechts ideeën. In 2016 is Sportplein Groningen een netwerkorganisatie geworden met vier centrale thema's. Talentontwikkeling maakt hier geen onderdeel van uit en de netwerkbijeenkomsten waren zodoende ook niet gericht op dit thema. Het advies is om te kijken of talentontwikkeling als thema kan worden omarmd met een duidelijke kartrekker. Hier ontbrak het in het verleden aan. Er is binnen de coaches van de RTC's namelijk behoeften aan ontmoeting en kennisdeling en het Sportplein Groningen zou hierin kunnen voorzien door onder andere het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

Het leerbedrijf van Instituut voor Sportstudies heeft tot op heden geen bijdrage geleverd binnen het thema talentontwikkeling. Het advies is om een duurzame samenwerking met de studenten van de Hanzehogeschool te continueren en intensiveren. De coaches van de RTC's hebben interesse en belang bij stagiaires die een structurele bijdrage kunnen leveren binnen de RTC's.

Het initiatief van 'De Topsportafel' krijgt sinds 2016 vorm. Er zijn leuke en interessante ideeën, waarvan er al een paar zijn uitgevoerd. Het advies is om de ideeën van de Topsportafel verder uit te rollen en de komende tijd te bekijken wat dit voor de topsport betekent. Afstemming en overleg tussen beide platformen is hierbij essentieel.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Spoor 5. Versterking samenwerking

Beleid 2013-2020

Op het gebied van versterking samenwerking was de ambitie om actief mee te werken aan regionale en landelijke Olympische topsportinitiatieven (Olympisch Plan), het initiëren van een convenant talentontwikkeling en kennisontwikkeling in de stad.

Olympische topsportinitiatieven

Het voornemen was om een bijdrage te leveren aan de samenwerking om in Noord-Nederlands verband het Noordelijk vuur van het Olympisch Plan brandende te houden. Gezien het feit dat het Olympisch Plan 2028 in 2013 geen financiële steun kreeg van de regering en is afgeblazen, zijn er in Noord-Nederland geen initiatieven geweest om samen te werken. De gemeente heeft op dit thema dan ook verder geen bijdrage geleverd.

Convenant talentontwikkeling

De intentie was om een 'convenant talentontwikkeling' te initiëren, maar de focus is de afgelopen jaren verschoven en dit convenant is op een andere manier tot uiting gekomen. Sinds 2015 is de formele samenwerking met Topsport NOORD intensiever geworden. De talentprogramma's van de RTC's in Groningen hanteerden een eigen werkwijze.

Vanaf het seizoen 2015-2016 is er een pilot gestart met Topsport NOORD met als doel: creëren van één aanspreekpunt voor de gemeente, clusteren van de talentprogramma's, in kaart brengen van de financiële processen en sportinhoudelijke prestaties van de RTC's en het verbeteren van de kwaliteit. De pilot is positief beoordeeld door alle partijen en wordt op dit moment gecontinueerd.

Pilot Topsport NOORD

Programma van eisen Topsport NOORD

De samenwerking met Topsport NOORD is verder uitgebouwd met als concreet resultaat een Programma van eisen dat vanaf 2017 van kracht zal zijn. In dit Programma van eisen staat helder beschreven welke resultaten door Topsport NOORD moeten worden bereikt. In de subsidieaanvraag die Topsport NOORD indient, naar aanleiding van dit programma van eisen, wordt duidelijk aangegeven hoe Topsport NOORD deze resultaten gaat bereiken.

Doelen

- Topsport NOORD is voor de drie noordelijke provincies de vooruitgeschoven post van NOC*NSF om samen met de RTC's een goed talentprogramma te realiseren. Het creëren van een veilige en lerende omgeving voor de jonge talenten is de belangrijkste opgave.
- Topsport NOORD heeft een coördinerende, verbindende en faciliterende rol.
- Topsport NOORD geeft samen met haar onderwijspartners vorm aan het 'duale traject' van prestatiesport en onderwijs. Dit unieke onderwijsconcept laat zien dat dit goede resultaten oplevert aan beide kanten van het traject.
- Topsport NOORD streeft naar een noordelijk samenwerkingsverband met alle partners die zich met talentontwikkeling in de sport bezighouden.
- Topsport NOORD heeft een adviserende rol richting gemeenten. Dit betekent aansluiten en bijhouden van nieuwe ontwikkelingen en de gemeente daarvan op de hoogte stellen.

Visitatiedocument RTC's

Topsport NOORD dient bovenstaande afspraken vervolgens te vertalen naar de zeven RTC's en hanteert hiervoor sinds dit jaar een vernieuwde werkwijze. Er wordt gewerkt met een visitatiedocument. Dit document is gericht op het optimaal faciliteren van de programma's en de talenten die hierin participeren. Topsport NOORD neemt dit document twee keer per jaar door met de RTC's, één keer om het formulier in te vullen en de koers te bepalen en één keer om te evalueren en bij te stellen voor het nieuwe seizoen.

Advies 2017-2020

Er zijn grote stappen gemaakt met betrekking tot de samenwerking met Topsport NOORD en de RTC's. De samenwerking is de afgelopen jaren geïntensiveerd en dit heeft geleid tot een concreet Programma van eisen met scherpe doelen, resultaten en prestatie-indicatoren. Op deze manier kan de gemeente beter sturen op resultaten. Topsport NOORD dient hierbij een belangrijke en coördinerende rol te vervullen om een constructieve samenwerking tussen de RTC's en de talentprogramma's te bewerkstelligen. Het advies is om het Programma van eisen na het eerste jaar te evalueren en daar waar nodig bij te stellen. Ditzelfde geldt voor het visitatiedocument. Het visitatiedocument geeft Topsport NOORD de mogelijkheid om te sturen binnen de aangesloten RTC's. Dit visitatiedocument dient jaarlijks geactualiseerd te worden door Topsport NOORD op basis van het actuele Programma van eisen.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Spoor 6. Evenementen en prijzen

Beleid 2013-2020

In het kader van evenementen en prijzen was de intentie om topsportevenementen voor nationale en internationale talenten te subsidiëren, jaarlijks een sportstimuleringsprijs uit te reiken en sportpenningen toe te kennen voor bijzondere topsportprestaties.

In de periode van 2010-2013 verstrekte de gemeente jaarlijks aan 10 à 12 topsportevenementen subsidie. In 2014-2015 zijn de criteria voor het verkrijgen van subsidie voor topsportevenementen gewijzigd. Er wordt alleen nog subsidie vertrekt aan evenementen die talenten uit de regio, met talentstatus, een podium bieden. Het moet gaan om evenementen voor sporten waarvan een RTC of ander door de nationale bond erkend trainingsprogramma in de stad aanwezig is.

Topsportevenementen		
2015 (5)	2016 (6)	2017 (8)
HNBT-evenement	HNBT-evenement	HNBT-evenement
Schaakfestival	Schaakfestival	Schaakfestival
4Mijl Groningen	4Mijl Groningen	4Mijl Groningen
NK Sprint & Mass-start	Winter Triatlon	Winter Triatlon
Junior World Cup Speed Skating	NK Marathonschaatsen Junioren	Plantsoenloop
	WK Wielrennen 2020 bid	NSK Allround Schaatsen studenten
	Energiewacht Tour	Landenwedstrijd Junioren Schaatsen
		Eredivisie Beachvolleybal

De gemeente besteedt binnen de nieuwe nota ook aandacht aan de prestaties van de jonge talenten. Elk jaar reikt de gemeente een aantal sportprijzen uit. Dit zijn de Sportstimuleringsprijs voor een jong sporttalent in de stad Groningen en de sportpenningen voor sporters die een topsportprestatie hebben geleverd. Het ging hier om prestaties van individuele sporters en prestaties van teams.

*Evenement heeft een directe relatie met talentontwikkeling in de stad

*Evenement speelt zich af in de stad Groningen

*Betreft een door de NOC/NSF erkende sport

*In de stad is voldoende draagvlak voor die sport

*Sport wordt op hoog niveau beoefend, met bijzondere binding met de stad

*Betreft een -door een officiële bond- erkend kampioenschap, NK, EK of WK en/of een evenement met een kwalitatief sterk deelnemersveld

*Betreft een evenement met landelijke top uitstraling en -naar verwachting- belangstelling van (landelijke) media

*Betreft evenement waarvoor grote publieke belangstelling valt te verwachten

*Evenement legt een link leggen met de breedtesport in de stad

*Jeugd staat centraal staat, of heeft in elk geval een belangrijke rol

*Evenement zet mensen aan tot bewegen

Criteria subsidie topsportevenementen

Advies 2017-2020

De criteria voor de Topsportevenementen zijn in 2014-2015 gewijzigd. Deze criteria blijken nu toch weer té strenge regels te zijn. De adviescommissie van de sport gaat hier een advies over uitbrengen. Op basis van dit advies zal dus bepaald worden of de criteria worden aangepast. Zowel de coaches als de talenten van de RTC's gaven aan dat er behoeften is aan meer topsportevenementen voor talenten. De talenten van de RTC's kunnen nu niet of nauwelijks deelnemen aan de topsportevenementen in Groningen. Het advies is om, tegelijkertijd met het bekijken van de criteria voor evenementen, de RTC's te betrekken. De RTC's kunnen op deze manier topsportevenementen naar Groningen proberen te halen. Het organiseren van evenementen komt niet alleen het topsportklimaat van Groningen ten goede, maar is ook een meerwaarde voor de maatschappij en de breedtesport. Topsport stimuleert dat (met name jonge) mensen gaan bewegen en draagt daarmee bij aan woonklimaat, imago en economie. Dit geldt niet alleen voor de organisatie van topsportevenementen, maar ook voor het uitreiken van sportprijzen. Er wordt momenteel bekeken of de uitreiking van de sportprijzen in samenwerking met de provincie kan plaatsvinden. Het advies is dan ook om door te gaan het uitreiken van sportprijzen om de talenten een podium te bieden.

Topsportbeleid Groningen – Factsheet zes sporen

Conclusie

Het Topsportbeleid van de gemeente Groningen is gericht op talentontwikkeling. 'Meer topsporttalenten te ontdekken, zich te laten ontwikkelen en daadwerkelijk te laten doorstromen naar de top.' Groningen, City of Talent gaat bij deze fasen voor goud. De kwaliteit van talentherkenning en -ontwikkeling wordt in Groningen vastgelegd binnen zes sporen die hier in meer of mindere mate een bijdrage aan hebben geleverd. De lange termijn focus voor topsportsucces begint voor een groot deel binnen het onderwijs, de sportclubs en de RTC's en dient gewaarborgd te worden. Daarnaast is kennisontwikkeling en -deling van essentieel belang en Groningen heeft met de grote concentratie van kennisinstellingen in de stad goud in handen. Door de sterke kennispositie bestaat er een groot potentieel waar talentontwikkeling in Groningen van kan meeprofiteren. Talentherkenning en -ontwikkeling is op basaal niveau in Groningen en dient de komende jaren verder uitgebouwd te worden om daadwerkelijk als City of talent een Topsportklimaat te hebben waar (top)talenten zich tot topsporters kunnen ontwikkelen.

Quick Wins

De komende twee jaar zijn er een aantal quick wins te maken die een bijdrage kunnen leveren aan het optimaliseren van het Topsportklimaat in Groningen.

- Tarieven sportaccommodatie RTC's bekijken en aanpassen
- Ruchtbaarheid geven aan budgetten Topsportbeleid
- Evalueren doelen Bslim3, afspraken en acties sportaccommodaties
- Organiseren clinics binnenschools door RTC's en samenwerking vakleerkrachten
- Selectiecriteria RTC's bekijken en aanpassen in overleg met Topsport NOORD
- RTC's betrekken bij verbeteren of realiseren nieuwe sportaccommodaties
- Samenwerking SSIG en RTC's op gebied van kennisdeling
- Onderzoeken thema talentontwikkeling binnen Sportplein Groningen
- Topsporttafel continueren en afstemming met Sportplein Groningen
- Programma van eisen Topsport NOORD evalueren en aanpassen
- Criteria topsportevenementen bekijken en bijstellen in overleg met RTC's

Topsportbeleid 2017-2020

Voor het restant van de beleidsperiode is het raadzaam om het Topsportbeleid meer te integreren binnen de City of Talent en niet verder te gaan met de zes sporen, maar de focus te leggen op slechts vier elementen waar de quick wins onderdeel vanuit maken. De hoofdlijnen van het beleid blijven overeind, maar de uitvoering gebeurt aan de hand van deze vier elementen, de 4 T's.

Talenterkenning

De talenterkenning begint binnen het onderwijs en de sportclubs. Binnen het onderwijs dient de focus te liggen op kwalitatief goed bewegingsonderwijs, breed en gevarieerd sportaanbod en de samenwerking met buitenschoolse opvang, sportclubs en coaches van RTC's. De sportclubs dienen ondersteuning te krijgen bij het herkennen en begeleiden van talenten. Het organiseren van kennisdeling op het gebied van talentontdekking -en herkenning kan hier een aan bijdragen.

Talentontwikkeling

De talentontwikkeling start binnen de RTC's. De RTC's dienen een talentprogramma aan te bieden waar de talenten in kunnen participeren. Topsport NOORD is het centrale aanspreekpunt en draagt verantwoordelijkheid voor de coördinatie, het clusteren van de talentprogramma's, het in kaart brengen van de financiële processen, de sportinhoudelijke prestaties, het verbeteren van de kwaliteit en het tot stand brengen van een duurzame samenwerking tussen de RTC's.

Talent-expertise

De talent-expertise begint bij de kennisinstellingen en de platforms. Deze partijen dienen een belangrijke rol te vervullen met betrekking tot kennisontwikkeling -en deling op het gebied van talenterkenning -en ontwikkeling. Hierbij dient de focus te liggen op de ontsluiting en praktische toepasbaarheid van de kennis om daadwerkelijk impact te hebben in de praktijk. Daarnaast betreft dit ook de experts (RTC's) betrekken bij de totstandkoming en evaluatie van het beleid.

Talentprofilering

De talentprofilering begint bij talenten. De talenten dienen de mogelijkheid te krijgen zich te profileren door middel van deelname aan topsportevenementen en het winnen en in ontvangst nemen van prijzen. Deze profilering kan een rol spelen bij het creëren van bekendheid, activeren van hun 'eigen (online)merk' en het genereren van extra middelen door bijvoorbeeld crowdfunding.

Deze vier elementen dienen, als basis van het Topsportklimaat in Groningen, in co-creatie met alle betrokken partijen verder vorm en inhoud krijgen in een herijkte topsportnota.

Colofon

De evaluatie van het Topsportbeleid is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Groningen. Voor verdere informatie over deze evaluatie kunt u contact opnemen met Hiske Wiggers via hiske.wiggers@groningen.nl.

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Coaches

Topsportklimaat: 'De beïnvloedbare maatschappelijke en sportorganisatorische omgeving waarin sporters zich tot topsporters kunnen ontwikkelen en prestaties kunnen leveren op het hoogste niveau in hun tak van sport.'

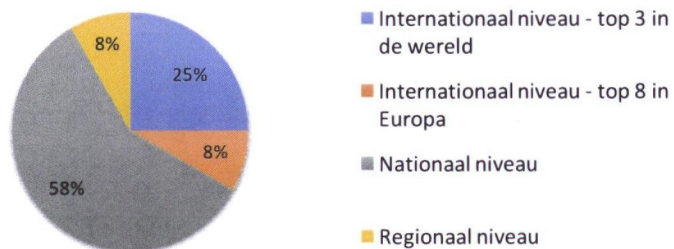
Algemene facts coaches

- 92% van de coaches is man
- 83% van de coaches is tussen 35-67 jaar
- 66% heeft hoger beroepsonderwijs gedaan
- 75% heeft een niveau 4 coachopleiding
- Gemiddelde aanstelling is 0,36 fte

Trainingsniveau coaches

Meer dan de helft van de coaches (58%) coacht op dit moment op nationaal niveau. 25% van de coaches is op internationaal niveau - top 3 in de wereld actief.

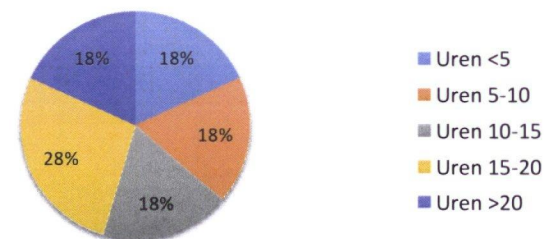
Huidig niveau coachen

Trainingsuren coaches

Het concept van de RTC's maakt dat talenten meer kunnen (en gaan) trainen. De coaches geven gemiddeld 12,1 uur per week training binnen de RTC's.

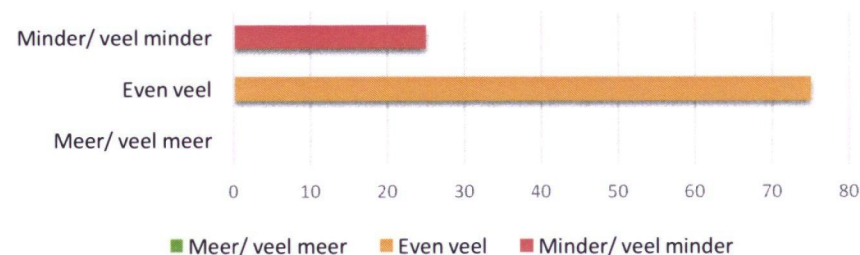
Aantal trainingsuren gemiddeld per week

Trainen concurrenten

75% van de coaches geeft aan dat de concurrenten even veel trainingsuren maken dan de talenten van de RTC's. Een kwart geeft aan dat er minder/ veel minder wordt getraind door concurrenten.

Trainen concurrenten

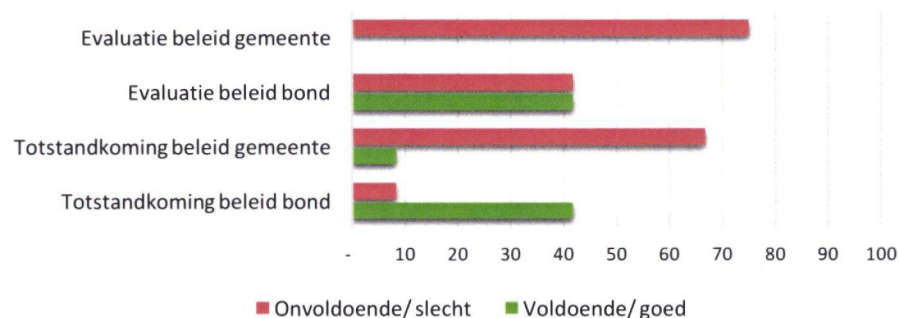

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Coaches

Betrokkenheid beleid

De betrokkenheid bij de totstandkoming en evaluatie van het beleid van de sportbond is niet uitgesproken goed of slecht. Bij de gemeente wordt de totstandkoming van het beleid (67%) en de evaluatie van het beleid (75%) door de coaches als onvoldoende/ slecht beoordeeld.

Betrokkenheid beleid

Bij de bond zitten alle RTC's 3-4 keer per jaar bij elkaar voor een technisch overleg en 2 keer per jaar voor een organisatorisch overleg met als doel terugkijken op afgelopen periode en vooruitkijken op het nieuwe seizoen.

Coach RTC

Er is vanuit de gemeente geen initiatief om aan te sturen; er is niet iemand die echt voor talentontwikkeling staat en in gesprek gaat over wat we met elkaar kunnen doen om wat neer te zetten.

Coach RTC

City of talent is meer dan een beleidsplan en geld beschikbaar stellen. Het gaat om durf te tonen om er echt voor te gaan.

Coach RTC

Voorzieningen voor talenten

De kwaliteit en bereikbaarheid van de trainingsaccommodaties zijn het meest als voldoende/ goed beoordeeld. De beschikbaarheid van de trainingsaccommodaties wordt als minst goed beoordeeld (50% van de coaches vindt dit onvoldoende). 75% van de coaches geeft aan niet over trainingsaccommodatie waar talenten altijd voorrang (kunnen) krijgen boven breedtesporters.

Flexibiliteit met betrekking tot het wijzigen van trainingsuren en -dagen is zeer beperkt, de 'recreant' is bijna belangrijker.

Coach RTC

Tijdens de vakanties worden de reguliere trainingsuren geschrapt, we kunnen dan dus niet trainen. Er vallen dus meerdere weken tijdens een seizoen uit en dat is absoluut niet topsport denken.

Coach RTC

Oordeel van coaches over de voorzieningen op RTC (% voldoende/goed, excl. 'weet niet')	
Kwaliteit wedstrijdaccommodaties	50%
Kwaliteit trainingsaccommodaties	58%
Bereikbaarheid trainingsaccommodaties	58%
Bereikbaarheid wedstrijdaccommodaties	33%
Beschikbaarheid trainingsaccommodaties	42%
Beschikbaarheid wedstrijdaccommodaties	42%
Kwaliteit van krachttrainingsruimtes	33%
Kwaliteit van (para)medische ruimtes	25%

De coaches zijn het meest tevreden over de fysiotherapeut. 9% van de coaches vindt de kwaliteit van de arts, inspanningsfysioloog en de masseur onvoldoende/ slecht. Deze specialisten maken geen onderdeel uit van het team binnen de RTC's.

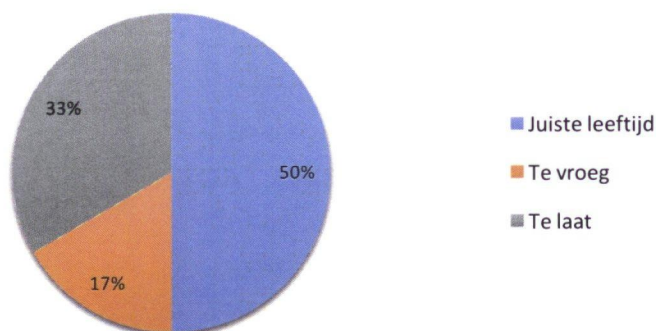
Topsportklimaat Groningen – Factsheet Coaches

Oordeel coaches over de ontvangen ondersteuning door specialisten (% voldoende/goed, exclusief n.v.t.)	
Arts	27%
Fysiotherapeut	73%
Inspanningsfysioloog	18%
Masseur	27%
Voedingsdeskundige	45%
Sportpsycholoog	45%

Talentidentificatie

Talentidentificatie vindt binnen de RTC's gemiddeld plaats op 12,5 jarige leeftijd. De helft van de coaches geeft aan dit de juiste leeftijd is. 33% van de coaches vindt de talentidentificatie te laat.

Talentidentificatie tak van sport

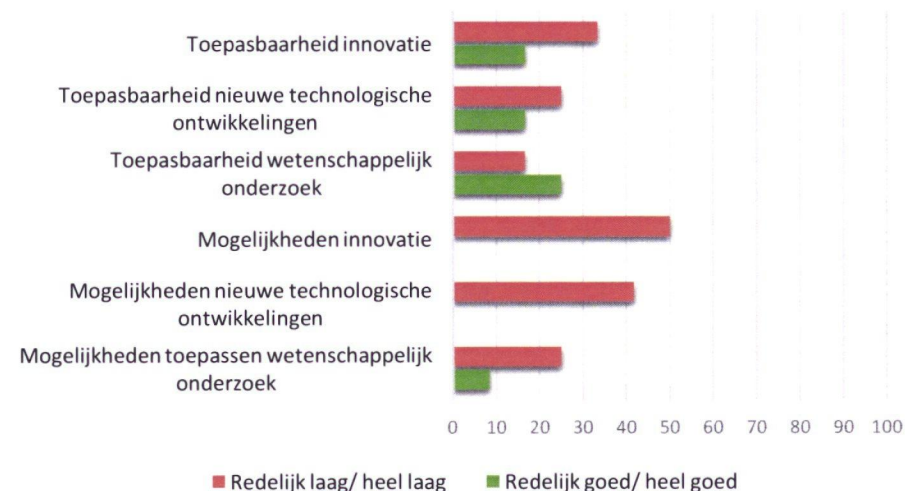

Innovatie- technologische ontwikkelingen- onderzoek

De mogelijkheden die geboden worden ten aanzien van innovatie, nieuwe technologische ontwikkelingen en wetenschappelijk onderzoek binnen de RTC worden als (redelijk)laag beoordeeld door de coaches. De toepasbaarheid van innovatie wordt vooral als (redelijk)laag beoordeeld (33%).

Het niveau van innovatie, technologie en wetenschappelijk onderzoek ten opzichte van het niveau elders in Nederland wordt door 50% van de coaches als min of meer gelijk beoordeeld.

Innovatie- technologische ontwikkelingen- onderzoek

Testen en meten is erg waardevol, maar alleen als de coaches genoeg tijd hebben om de talenten continu te begeleiden. Praktische toepasbaarheid en toereikende faciliteiten zijn hierbij essentieel.

Coach RTC

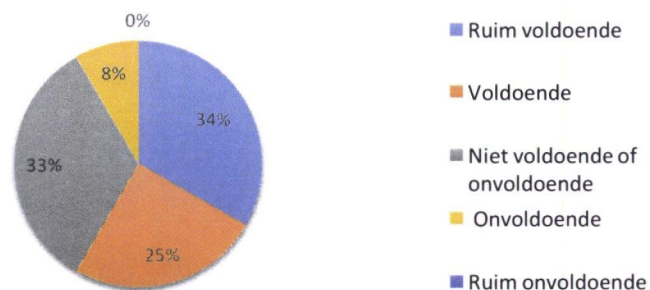

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Coaches

Topsportevenementen

De helft van de coaches (59%) vindt dat er (ruim)voldoende topsportevenementen in hun tak van sport worden georganiseerd.

Voldoende topsportevenementen

De meeste evenementen vinden niet plaats in Groningen. Er is behoefte aan meer topsportevenementen in het noorden specifiek voor talenten.

Coach RTC

Topsportklimaat gemeente Groningen

83% van de coaches beoordeelt het huidige Topsportklimaat van de gemeente Groningen met een voldoende. Het Topsportklimaat van Groningen krijgt gemiddeld een 6,3.

Deze factsheet maakt deel uit van de meting van het Topsportklimaat van de gemeente Groningen.

Conclusie

De kwaliteit van talentherkenning en -ontwikkeling is in Groningen vastgelegd binnen zes sporen, waar de RTC's onderdeel vanuit maken. De lange termijn focus voor topsportsucces begint voor een groot deel binnen de RTC's en dient gewaarborgd te worden. Talentherkenning en -ontwikkeling is op basaal niveau in Groningen en dient de komende jaren verder uitgebouwd te worden om daadwerkelijk als City of talent een Topsportklimaat te hebben waar sporters zich tot topsporters kunnen ontwikkelen. Kritisch kijken naar de mogelijkheden om de wensen (klein en groot) van de coaches van de RTC's tot uitvoering te brengen, kan hier een constructieve bijdrage aan leveren.

Wensen

Klein

- *Stel binnen Topsport NOORD een duidelijke 'coördinator' aan die de samenwerking tot stand kan brengen en in gezamenlijkheid met de RTC's concreet een aantal stappen gaat zetten op het gebied van talentontwikkeling.*
- *Betrek als gemeente de RTC's en dan specifiek de coaches bij de totstandkoming en de evaluatie van het topsportbeleid door met deze partijen in gesprek te gaan.*
- *Verbeter de ontsluiting en toepasbaarheid van onderzoek en innovatie binnen de RTC's door samen te werken met kennisinstellingen en gebruik te maken van bijvoorbeeld Topsport topics.*

Groot

- *Verbeter de samenwerking tussen de talentprogramma's van de verschillende RTC's, de coaches en de talenten door dit vanuit de gemeente te faciliteren, alles georganiseerd op één centrale plek. Dit bevordert de mogelijkheid tot samenwerking, kennisdeling, ontmoeting, verbinding en bundelen van krachten.*
- *Topsport NOORD dient in gesprek te gaan over het beleid binnen de sportbonden, zodat dit meer gelijk wordt getrokken. Dit betreft meer uniformiteit in het hanteren van leeftijdsklassen: 12-15 jaar talentherkenning bij clubs, 16 jaar en ouder talentontwikkeling binnen de RTC's.*
- *Op zoek naar meer structurele publieke-private samenwerkingen, zodat het beleid wordt gefinancierd door combinatie van deze middelen. Het onderwijs dient hier onderdeel vanuit te maken en dit vraagt commitment. Onderwijs is gastheer en dient een visie te hebben en de school daarop in te richten.*
- *Inventariseer, in overleg met Topsport NOORD en de RTC's, de mogelijkheden om meer topsportevenementen specifiek voor talenten in het noorden te laten plaatsvinden.*

Colofon

De meting van het Topsportklimaat is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Groningen in samenwerking met Topsport NOORD en de zeven RTC's. Voor verdere informatie over deze meting kunt u contact opnemen met Hiske Wiggers via hiske.wiggers@groningen.nl.

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Talenten

Topsportklimaat: 'De beïnvloedbare maatschappelijke en sportorganisatorische omgeving waarin sporters zich tot topsporters kunnen ontwikkelen en prestaties kunnen leveren op het hoogste niveau in hun tak van sport.'

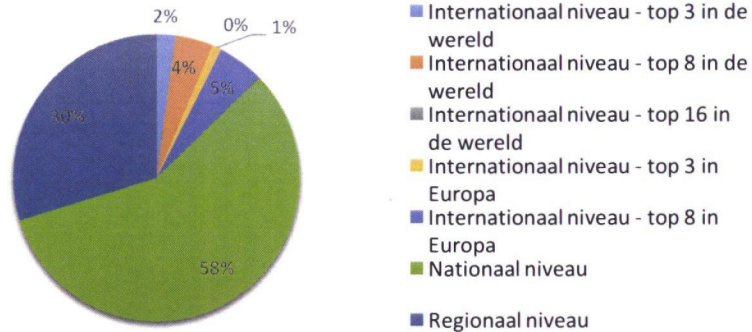
Algemene facts talenten

- 49% van de talenten is man
- 79% van de talenten is tussen 13-17 jaar
- 84% is thuiswonend met ouder(s)

Prestatieniveau talenten

Ruim de helft van de talenten (58%) is op nationaal niveau actief. Internationaal niveau - top 8 in Europa is ook goed vertegenwoordigd (30%) en zelfs 4% van de talenten behoort internationaal tot de top 8 in de wereld.

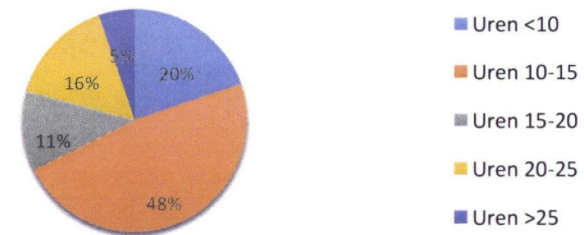
Prestatieniveau

Trainingsuren talenten

Talenten profiteren van de ontwikkelingen die er zijn. Het concept van de RTC's maakt dat talenten meer kunnen (en gaan) trainen dan talenten die niet op een RTC trainen. Talenten trainen gemiddeld 13,8 uur per week.

Aantal trainingsuren gemiddeld per week

Tot 16 jaar kun je met talent heel ver komen, daarna moet je er toch echt voor gaan werken (trainen) om verder te komen.

Talent RTC

Onderwijs facts

- 81% van de talenten zit op het voortgezet onderwijs
- 56% zit op de Topsport Talent School (TTS)
- 72% doet HAVO/VWO
- 19% doet een vervolgopleiding
- 24% studeert aan het HBO en 40% aan de Universiteit

7,0

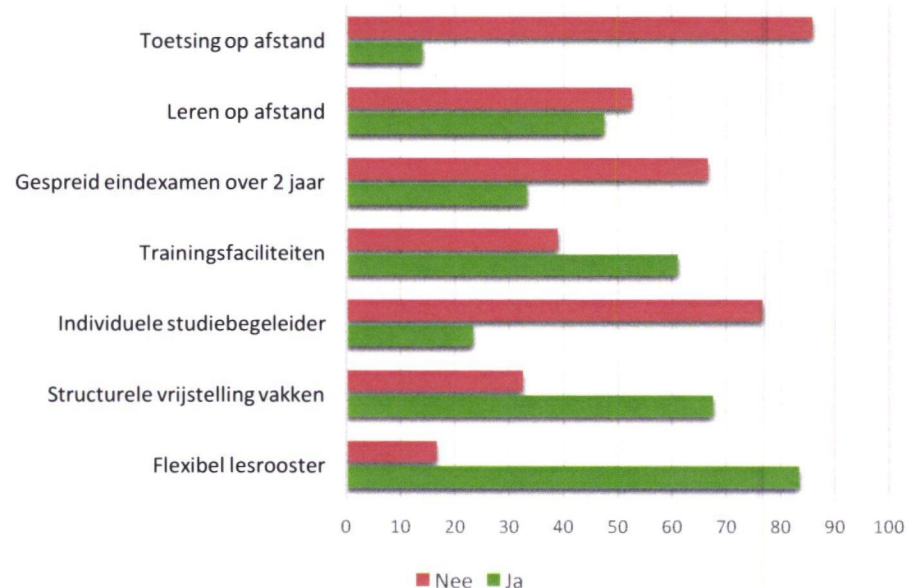
De individuele begeleiding op de TTS is er in de vorm van een mentor. In de onderbouw zie je je mentor elke dag een half uur en dit is voldoende.

Talent RTC

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Talenten

Ondersteuning op het voortgezet onderwijs bestaat met name uit flexibel lesrooster en vrijstelling. Er wordt nog weinig aandacht besteed aan toetsing op afstand (86%) en individuele studiebegeleiding (77%). Bij de vervolgopleiding zijn de talenten over het algemeen erg tevreden over de topsportfaciliteiten van de instelling. Het meest tevreden zijn de talenten over de verminderende aanwezigheidsplicht (84%) en flexibel lesrooster (60%). De talenten beoordelen de ondersteuning vanuit school/studie met een 7,0.

Topsportondersteuning voortgezet onderwijs

Voorzieningen voor talenten

Oordeel van talenten over de voorzieningen op RTC (% voldoende/goed, excl. 'weet niet')	
Kwaliteit wedstrijdaccommodaties	80%
Kwaliteit trainingsaccommodaties	86%
Bereikbaarheid trainingsaccommodaties	84%
Bereikbaarheid wedstrijdaccommodaties	64%
Beschikbaarheid trainingsaccommodaties	84%
Beschikbaarheid wedstrijdaccommodaties	73%
Kwaliteit van krachttrainingsruimtes	66%
Kwaliteit van (para)medische ruimtes	45%

Alle voorzieningen worden door een meerderheid als voldoende/goed beoordeeld. De kwaliteit en bereikbaarheid van de trainingsaccommodaties en de kwaliteit van de wedstrijdaccommodaties zijn het meest als voldoende/ goed beoordeeld. De kwaliteit van de (para)medische ruimte wordt als minst goed beoordeeld (8,2% vindt deze ruimtes onvoldoende).

Voor roeien is de bereikbaarheid van een wedstrijdaccommodatie in Groningen echt beperkt door het verdwijnen van de locatie in Harkstede. Er is nu nog maar één nationale wedstrijd in Groningen.

Talent RTC

De voedingsdeskundige maakt geen onderdeel uit van de RTC. Er wordt, in overleg met de coach of fysiotherapeut, wel meegedacht en er kan gebruik worden gemaakt van het netwerk.

Talent RTC

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Talenten

Talenten die gebruik hebben gemaakt van specialisten zijn het meest tevreden over de fysiotherapeut. De overige specialisten zijn veelal niet aanwezig binnen de RTC en maken geen onderdeel uit van het team binnen de RTC's.

Oordeel talenten over de ontvangen ondersteuning door specialisten (% voldoende/goed, exclusief n.v.t.)	
Arts	30%
Fysiotherapeut	68%
Inspanningsfysioloog	27%
Masseur	37%
Voedingsdeskundige	24%
Sportpsycholoog	30%

Talentcoaches

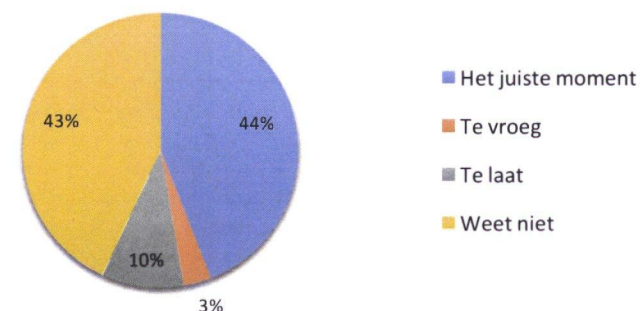
Het aantal trainers/coaches en de kwaliteit van de professionals binnen de RTC's is goed. De werkdruk op talentcoaches is echter hoog als men kijkt naar de tijd die coaches hebben voor het trainen van talenten. De gemiddelde aanstelling van de trainers/coaches is 0,36 fte. 50% van de coaches geeft aan onvoldoende tijd te kunnen besteden aan talenten om hen te laten presteren op het hoogste niveau.

Beoordeling door talenten van de kwaliteit van de trainers/coaches			
	Trainer/ coach	Persoonlijke trainer/ coach	Talent trainer/ coach
Goed	65%	47%	48%
Voldoende	26%	25%	32%
Redelijk	5%	6%	3%
Onvoldoende	1%	5%	3%
Slecht	0%	1%	1%

Oordeel van talenten over deskundigheid/bekwaamheid van trainer/coach (% voldoende/goed, excl. 'nvt')	
Kennis van/ expertise op hoogste internationale niveau	88%
Sporttechnische vaardigheden als trainer/ coach	89%
De mate waarin hij/zij rekening houdt met mijn schoolopleiding	76%

Talenten over talenherkenning

Ondersteuning sportbond

De ondersteuning van de sportbond komt volgens 44% van de talenten op het juiste moment. 43% weet alleen niet wanneer zij voor het eerst ondersteuning van de sportbond hebben gekregen.

Het is vanuit de bond niet duidelijk wanneer je nu in aanmerking komt voor een talentstatus en welke ondersteuning je kunt verwachten.

Talent RTC

Er is bij de bonden zelf ook geen duidelijkheid over het toekennen van een status en dit wisselt dan ook nog regelmatig afhankelijk van de bondscoach.

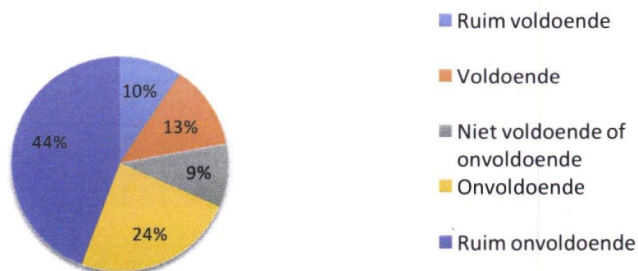
Talent RTC

Topsportklimaat Groningen – Factsheet Talenten

Topsportevenementen

68% van de talenten vindt dat er (ruim)onvoldoende topsportevenementen in hun tak van sport worden georganiseerd.

Voldoende topsportevenementen

Het aantal grote wedstrijden voor specifiek talenten in Groningen is echt beperkt. Groningen is voor heel Nederland ver en men is niet bereid om helemaal deze kant op te komen.

Talent RTC

Topsportklimaat gemeente Groningen

De talenten beoordelen het huidige Topsportklimaat van de gemeente Groningen positief. 96% geeft een voldoende. Het Topsportklimaat van Groningen krijgt gemiddeld een 7,3.

Conclusie

De kwaliteit van talentherkenning en -ontwikkeling is in Groningen vastgelegd binnen zes sporen, waar de RTC's onderdeel vanuit maken. De lange termijn focus voor topsportsucces begint voor een groot deel binnen de RTC's en dient gewaarborgd te worden. Talentherkenning en -ontwikkeling is op basaal niveau in Groningen en dient de komende jaren verder uitgebouwd te worden om daadwerkelijk als City of talent een Topsportklimaat te hebben waar sporters zich tot topsporters kunnen ontwikkelen. Kritisch kijken naar de mogelijkheden om de wensen (klein en groot) van de talenten van de RTC's tot uitvoering te brengen, kan hier een constructieve bijdrage aan leveren.

Adviezen

Klein

- Stel binnen Topsport NOORD een duidelijke 'coördinator' aan die een duurzame samenwerking tot stand kan brengen en in gezamenlijkheid met de RTC's concreet een aantal stappen gaat zetten op het gebied van talentontwikkeling.
- Creëer als Topsport NOORD een goede en structurele samenwerking met de specialisten binnen de RTC's om adequaat in te spelen op de behoeften van de talenten en in gezamenlijkheid te werken aan de optimale vorm van de talenten.
- Topsport NOORD dient in gesprek te gaan met de betreffende sportbonden, zodat er meer duidelijkheid en eenduidigheid komt inclusief een transparante communicatie ten aanzien van het toekennen van (talent)statussen en de ondersteuning die de bond te bieden heeft.

Groot

- Verbeter de samenwerking tussen de talentprogramma's van de verschillende RTC's, de coaches en de talenten door dit vanuit de gemeente te faciliteren, alles georganiseerd op één centrale plek. Dit bevordert de mogelijkheid tot samenwerking, kennisdeling, ontmoeting, verbinding en bundelen van krachten.
- Topsport NOORD dient in overleg te gaan met de RTC's over het selectiebeleid om daadwerkelijk het niveau structureel te behouden, als RTC iets extra's te bieden naast de reguliere clubs en zo een constructieve bijdrage leveren aan talentontwikkeling.
- Inventariseer, in overleg met Topsport NOORD en de RTC's, de mogelijkheden om meer topsportevenementen specifiek voor talenten in het noorden te laten plaatsvinden.

Colofon

De meting van het Topsportklimaat is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Groningen in samenwerking met Topsport NOORD en de zeven RTC's. Voor verdere informatie over deze meting kunt u contact opnemen met Hiske Wiggers via hiske.wiggers@groningen.nl.